

SÅ BLIR STADEN MER TILLGÄNGLIG FÖR ALLA

VAD HÄNDE NÄR PROJEKTET AVSLUTATS?

2019-04-12

Av: Mistra Urban Futures

Projektet FUNKTEK gjorde inte bara Göteborgs Stadsmuseum mer tillgängligt. Metoden där personer med olika typer av funktionsvariationer testade och förbättrade museets utställningar och aktiviteter har fått ringar på vattnet i Göteborg.

FN:s konventioner för mänskliga rättigheter slår fast att "var och en har rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv".

– Det är en demokratifråga. Kulturen i samhället ska vara tillgänglig för alla och alla ska ha tillgång till våra allmänna ytor, men så är det inte så idag, säger Daniel Gillberg, Projektledare för Funktek på Göteborgs stadsmuseum.

Det problemet ville Funktek ändra på. När projektet startades 2014 var målet att hitta nya tekniska lösningar som skulle göra Stadsmuseet mer tillgängligt. Tanken var också att lösningarna skulle kunna användas inom andra stadsutvecklingsprojekt. I ett flertal workshops under tre år använde man sig av så kallade Funktek-piloter, personer med olika typer av funktionsvariationer, som fick betalt för att göra praktiska tester av museet och dess utställningar och stadsvandringar. Metoden gav tydliga resultat. Piloterna uppmärksammade problem som fanns för dem som individer och bidrog till att hitta lösningar som funkade bättre.

Enligt Daniel Gillberg blev det tydligt att museet hade överskattat hur tillgängliga de var. Även om utställningar byggts efter de lagar som fanns kunde till exempel många ytor snabbt bli otillgängliga om det var många besökare i ett rum.

Funktek resulterade i att de flesta trånga utrymmen i utställningarna som projektet jobbade med togs bort. Det ledde också till konkreta förändringar i hur installationer och information blev lättare att ta till sig. Nu har informationstexter större typsnitt och man använder sig mer av kontraster och färger. Ett annat exempel var att stadsvandringar planerades om för att undvika hinder som kullersten och bullriga miljöer.

Daniel Gillberg

Metoden blev lösningen

Daniel Gillberg betonar att projektet efter hand skiftade fokus från specifika tekniska lösningar. Att arbeta med Funktek-piloterna och styrkan i den metoden var den viktigaste insikten. Utmaningen blev nu att sprida den kunskapen vidare.

– Metoden blev lösningen i sig och det hade vi inte tänkt. Stadsmuseet har genomgått stora förändringar och inget hade ändrats utan testerna med piloterna. Att jobba med människor ger en djupare förståelse än att läsa riktlinjer för tillgänglighet på ett papper.

Mistra Urban Futures roll i projektet var att bidra med sina erfarenheter som en brygga mellan forskning och praktik. – Vi ville också ta vara på de praktiska erfarenheterna som fanns från Stadsmuseet och sprida det vidare till andra personer och organisationer som jobbar med stadsutveckling, säger Per Myrén som är Utbildningschef på Changemaker och var konsult för Mistra Urban Futures inom Funktek.

Kunskaperna från Funktek har delats genom informationsmöten, föreläsningar på konferenser och genom två forskningsrapporter. Dessutom producerades en utbildningsmanual med namnet "Funktek på en dag" som beskriver metoden och är ett underlag för att genomföra workshops.

Representanter från andra projekt bjöds in till att delta i Stadsmuseets workshops och deltagare i Funktek använde

metoden när de arbetade med andra ytor i staden, till exempel Jubileumsparken i Frihamnen i Göteborg.

– När man jobbar med medborgardialog är det viktigt att sätta sig in i situationen som den man pratar med är i. Nu handlade det om tillgänglighet för personer med funktionsvariationer men användarperspektiv är centralt i allt utvecklingsarbete, säger Per Myrén.

Effekt på stadsutveckling

Flera personer som var inblandade i Funktek lyfter fram värdet med det breda samarbetet mellan myndigheter och organisationer. Ett nyckelord som också återkommer i andra projekt där Mistra Urban Futures spelat en roll är medskapande. Med det menas att olika parter tillsammans tar fram kunskap och man fortsätter att utveckla och sprida den vidare så att kunskapen kan komma samhället till gagn på andra håll. I det här projektet var de betalda Funktek-piloterna experter på hur Göteborgs Stadsmuseum kunde bli mer tillgängligt efter just deras förutsättningar. Den framgångsrika metoden fortsätter Mistra Urban Futures att sprida kunskap om. Daniel Gillberg hoppas att Funktek kan få fler att se över tillgängligheten i allt från utställningar till nya hus, renoveringar och offentliga platser.

– Det är först när det är färdigt som man kan testa på riktigt, men man kan försöka bygga prototyper. Vi vill inspirera fler att tillgänglighets-testa innan allt är gjutet i cement för det blir dyrt om tillgängligheten inte funkar, säger han.

Henrik Ehrlington

Henrik Ehrlington satt med i ledningsgruppen för Funktek och jobbar annars på Fastighetskontoret, som har uppdraget att leda Göteborgs Stads tillgänglighetsarbete. Han menar att erfarenheterna från Funktek har varit viktiga och bör användas brett när staden utvecklas.

– Den egna upplevelsen i praktiken är något väldigt starkt för få ett bra resultat, säger Henrik Ehrlington och betonar att lösningar som ökar tillgängligheten gynnar alla oavsett funktionsvariation.

- Samhället utvecklas och det är viktigt att staden funkar för alla. Oavsett funktionsvariation brukar ökad tillgänglighet vara bra för alla och bekvämt för de allra flesta.